

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXXVIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

lippus fugit nemine persequente, & in sua se securus recipit. Tres illi viri boni promissione corrupti, ducē suum prodentes, ad Imperatorē reuertuntur, proditionis præmia accepturi. Prouiderat Imperator adulterinā aureorum monetā, quæ in valore vicesimā non haberet: eam iussit numerari. Illi alacres tanto ære ditati, redeunt in sua: & iā expendere conati, reppererunt esse falsatā monetam. Redeunt ad Imperatorem, argentarium, & monetarium eius incusantes. Imperator toruis oculis illos reuerberans, Abite, inquit, sarciferi in meritā crucem: merita proditionis præmia, nisi protinūs ex oculis euanescat, accepturi: quam aliam meretur pecuniam vestra proditio atq; perfidia? adulterinum aurum, adulterino compensatur operi: abite in malam crucem. Illi protinūs, confusi, ex omniū oculis in latibula abiērunt.

CAPVT XXXVIII.

ANnus erat post natum Christum septuagesimus primus à millesimo tricentesimo, cū ciues Luneburgenses, iam de Imperatoris mente, deq; iure domini Alberti, & contraria Magno sententia facti certiores, cū tamen inuictam arcem montis apud oppidum Magnus teneret, & illi non pauca quotidie persentirent ex ea incommoda, statuissentq; rem viribus agere: famulum equitem cum literis hostilia nunciantibus, dispositis ad reditum per omnia celerius agendum, tribus in opportuna loca iumentis, emittunt in arcem Cellensem, ubi dux Magnus mansitabat: Nuncius obseruato tempore, quo erat ad mensam recumbēdum, literas exhibuit, quas sciebat non placituras: & prandere iussus, festinabat, expediendæ in oppido rei gratia, reditum pollicitus: mox iumentum conscēdens, celerrimè ad secundum, & iterum prouectus tertium, se ante etiā expectatū recepit

Lune-

Luneburgum. Ciues cum horas omnes numerassent, in vigilia Purificatae Virginis, quasi vespertinum in monasterio montano de more audituri officium conscendunt, sub consuetis vestibus armati: & primum arcis & porta custodem obruncant, ceteros ad arma currentes proturbant. Segebando militi nomen erat, qui pro tuenda commissa arce diu stabat, sed par esse non potuit preparatis ad rem peragendam: Igitur eiectis religiosis & scholaribus, in oppidum, si vellem, descendere iussis, ciues arcem occupant. Dux autem literis per interuallu perlectis, exclamat, adesse iubens qui perserebat, nuncium abisse refertur: Indignatus ille, quod non, ut iusserat, tenuissent: mittit expeditissimo iumento qui admoneat militem, arcis custodem: prouectus ille qua poterat celeritate, media nocte ad latera montis obequitans, clamore vigiles infestat: Ciuium vnus clamati respondit, quid afferret? Cum ille domini sui fidelem arbitraretur: Dic, inquit, verbis domini ducis Segebando militi, diligenter arcem tueatur: nam ciues periculum capitis & hostilia nunciauere. Tum ciuis, emisso de bombardia lapide, Hunc, inquit, testem referto duci tuo rem in tuto esse: ille protinus intelligens serius se venisse, confusus redit. Ciues autem arcem & monasterium ab imo demoliuntur: fratribus in oppido locum dederunt noui canonij extruendi, in colle, quo nunc quoque manet, ad montis magni pedem: euocantesq; Albertum Saxoniae & Luneburgi ducem in urbem, mox illi sacramenta dedere, cum magna parte militariu terra. Inde Albertus, exercitu contracto, duxit in Doinsen, & oppidu quidem facile cepit, ad arcem laboratum est: superueniens Magnus, maiori suorum agmine soluit obsidionem: Sed cum ambo validas copias haberet, inuasit Albertus: descendit,

vt poterat, Magnus. Arcem Louwenrode non longè ab Honouer, Albertus oppugnans cepit, inq³ ea communita consedit. Cùm autem Magnus minimè quiesceret, ante omnia indoluit, arcem sibi Luneburgum insidijs ademptam: insidijs oppidum recipere tentauit. Septingenti erant viri, qui negocium suscepere, oppidi per insidias mixta virtute recipiendi. Vndecim millium virginum festa nox erat, cùm hostes iam antè preparatis rebus, vel muro excindendo, vel scalis conscendendo, oppidum ante lucem introiere: Qui habitauere ciues, persentiebant aliquid hostem moliri, & idè totis ad manè noctibus peruigilabāt: Idq³ aliquot iam noctibus erat actitatum: tum ea, qua iam res imminebat, nocte decursa in peruigilio, iam omnia tuta putantes Burgimagistri, qui & ipsi circuibāt, ciuibus interpellatis, cùm in manè res vergeret, nihil esse periculi rati, nocte transacta, ciues ad quietem permittebant. Subitò rumor per oppidum currit, hostes esse in foro: arma ciues corripiunt, & inprimis Burgimagistri, qui authores erant populo ad quietem redeundi: veriti, nè occulta cum hostibus intelligentia insimularentur, primi ad arma concurrunt. Vir erat militaris generis, qui stipendia faciebat in oppido: is primus ad hostes peruenit: parcendum ait sanguinis effusioni, dicerent, quas victi leges acciperent: oppidum iam esse in eorum potestate: nuncium se ad ciues iturum, vt sine sanguine faciant imperata. Id potissimum molitus, vt se colligendi tempus ciues haberent: tempus ille triuit colloquio. Vbi iam satis armatos putauit, loqui se ciuibus & conditiones perferre pollicitus, relaturumq³ quid in animo esset, promisit. Vbi ad ciues venit, hortatur pro libertate pugnent, victoriam indubiam habituros, hostes esse in casibus. Tum redit in forum, referens ciues

ues

ues nullis modò conditionibus assentiri, pro libertate pugnatos. Initur mox conflictus: Urgentur hostes, & ad egressum pugnantès contenderunt. Ibi duo ex Burgimagistris, qui primi pugnabant, procubuerunt: Loca extant hodiè insignia. Ex hostibus quoquè multi perierunt: ceteri capti, & in vincula coniecti. Erant in eis multi ex oppido proscripti, aliquot latrocinij publicatis infames: Hos publico casòs gladio, pœnas dare iusserunt: Ceteri hostili more capti, dato aere, libertatem redemerunt. Albertus deindè dux, cum copijs suis circunvolitans, arcem Pattenhusen expugnauit, quotidie viribus increpescens. Magni autem res paulatim minorantur.

CAPVT XXXIX.

Magnus autem dux, cum relictam fratris Ludouici, nobili viro Ottoni de Scowenborg comiti despondisset, oborta est inter eos ex quibusdam causis grauis controuersia: quae in apertum bellum exiuit. Mundum muliebrem, & foemineam supellectilem dicta domina iubebat ad se ex ducatu in Scowenborg perducere: Non est passus Magnus, sed immisus equitibus, omnia diripi iussit. Flebat illustris domina, affinis sui in se iniuriam: Consolabatur eam maritus Otto: Nihil, inquit, te conturbet: charior est mihi integritas tua omnibus corporis ornamentis: facile inuenies, quo pro dignitate foris orneris, moribus ornata & illustri sanguine. Cumq; res ad expeditionem hostilem perueniret, ausus comes cum copijs obuiam ire duci, occurrunt inuicem sibi cum copijs in merica, vt ferunt, Luneburgensi: Conferunt manus. Varia aliquandiu fortuna pugnatum est. Dux comitem requirit in agmine, iumentoque congregatur, deturbat equo comitem: Sequutus ipse in pedes, vt capiat. Dimisso ergò iumento, hosti prostrato incumbit,